

Briuselis, 2020 m. sausio 15 d.
(OR. en)

5174/20

AGRI 10
ENV 16
CLIMA 8

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Specialiajam žemės ūkio komitetui / Tarybai
Komisijos dok. Nr.:	15051/19 + ADD 1
Dalykas:	Europos žaliojo kurso žemės ūkio aspektai – Pasikeitimas nuomonėmis

1. Rengiantis 2020 m. sausio 27 d. Tarybos (žemės ūkis ir žuvininkystė) posėdyje įvyksiančiam ministrų pasikeitimui nuomonėmis pirmiau nurodyta tema ir siekiant padėti struktūrizuoti diskusiją delegacijoms pridedamas pirmininkaujančios valstybės narės dokumentas ir klausimai.
2. Specialiojo žemės ūkio komiteto prašoma susipažinti su pirmininkaujančios valstybės narės dokumentu ir perduoti jį Tarybai, kad būtų pasikeista nuomonėmis.

Europos žaliojo kurso žemės ūkio aspektai

Pirmininkaujančios valstybės narės dokumentas

1. 2019 m. gruodžio mėn. Europos Vadovų Taryba patvirtino tikslą ne vėliau kaip 2050 m. sukurti neutralaus poveikio klimatui ES, laikantis Paryžiaus susitarimo tikslų. Šiame etape viena valstybė narė negalėjo įsipareigoti įgyvendinti šį tikslą, kiek tai susiję su ja, ir Europos Vadovų Taryba vėl svarstys šį klausimą 2020 m. birželio mėn.
2. 2019 m. gruodžio mėn. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje įvykusioje diskusijoje dėl pirmininkaujančios valstybės narės pažangos ataskaitos dėl būsimos bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) daugelis ministrų aiškiai paminėjo Europos žaliajį kursą, be kita ko, pakankamo būsimos BŽŪP finansavimo kontekste. 2019 m. balandžio, liepos ir lapkričio mėn. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdžiuose vyko debatai dėl laikotarpio po 2020 m. BŽŪP su aplinka ir klimatu susijusių aspektų¹.
3. 2018 m. lapkričio 28 d. Komisijos komunikate „Švari mūsų visų planeta. Strateginė klestinčios, modernios ir konkurencingos neutralizuoto poveikio klimatui Europos ekonomikos ateities vizija“ išdėstyta, kaip ne vėliau kaip 2050 m. užtikrinti poveikio klimatui neutralumą. 2019 m. gegužės mėn. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje pasikeista nuomonėmis dėl šio komunikato su žemės ūkiu susijusių aspektų². Be to, 2019 m. rugsėjo mėn. įvykęs Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos neformalus posėdis buvo susietas su žemės ūkio indėliu ne vėliau kaip 2050 m. pasiekiant tikslus klimato srityje, o ministrai dalyvavo diskusijoje, grindžiamoje pirmininkaujančios valstybės narės dokumentu „Ūkininkų vaidmens įgyvendinant klimato politikos veiksmus perorientavimas. Darnaus ūkininkavimo skatinimas pasitelkiant anglies dioksido sekvestraciją dirvožemyje“.

---

¹ Dok. 8359/19, 10622/19, 14051/19.

² Dok. 7672/19 REV 2 ir WK 6127/2019.

4. 2019 m. gruodžio 11 d. Komisija paskelbė Komunikatą „Europos žaliasis kursas“³, kuriame išdėstyta nauja augimo strategija, kuria siekiama pertvarkyti ES į teisingą ir klestinčią visuomenę, pasižyminčią modernia, efektyviai išteklius naudojančia ir konkurencinga neutralaus poveikio klimatui ekonomika. Jame pasiūlyta įvairių veiksmų, kurių turi būti imtasi toliau išvardytose įvairiose politikos srityse, ir orientacinis visų priemonių įgyvendinimo tvarkaraštis; jie yra glaudžiai tarpusavyje susiję ir jiems turi būti taikomas holistinis metodas.
- Klimato politikos užmojis
  - Švari, įperkama ir saugiai tiekiamą energiją
  - Pramoninė švarios žiedinės ekonomikos kūrimo strategija
  - Tvarus ir išmanus judumas
  - Bendros žemės ūkio politikos žalinimas, strategija „Nuo lauko iki stalo“
  - Biologinės įvairovės išsaugojimas ir apsauga
  - Nulinės taršos tikslo – kad aplinkoje nebūtų toksinių medžiagų – įgyvendinimas
  - Tvarumo aspekto įtraukimas į visas ES politikos sritis
  - ES – pasaulio lyderė
  - Bendras darbas. Europos klimato paktas
5. Komunikate pabrėžta, kad visi ES veiksmų ir politikos priemonės turės padėti siekti Europos žaliojo kurso tikslų ir todėl reikės intensyvaus koordinavimo, kad būtų pasinaudota galima visų politikos sričių sinergija. Komunikate teigiama, kad siekiant įgyvendinti Europos žaliąjį kursą, reikia persvarstyti švarios energijos tiekimo visai ekonomikai, pramonės, gamybos ir vartojimo, didelio masto infrastruktūros, transporto, maisto, žemės ūkio, statybos, apmokestinimo ir socialinių išmokų politiką.
6. Komunikato skyriuje „Nuo ūkio iki stalo“ pabrėžta, kad Europos ūkininkai yra ypač svarbūs pertvarkos įgyvendintojai. Strategija „Nuo ūkio iki stalo“ turėtų sustiprinti jų pastangas reaguoti į klimato kaitą, saugoti aplinką ir biologinę įvairovę. Šios pastangos turėtų ir toliau būti labiausiai remiamos BŽŪP priemonėmis kartu užtikrinant deramą ūkininkų ir jų šeimų gyvenimą. Komisijos pasiūlymuose dėl 2021–2027 m. BŽŪP numatyta, kad ne mažiau kaip 40 proc. viso BŽŪP biudžeto lėšų būtų skirta veiksams klimato kaitos srityje.

---

³ Dok. 15051/19 + ADD 1.

7. Komisijos komunikate pabrėžtas nacionalinių strateginių žemės ūkio planų vaidmuo įgyvendinant Žaliąjį kursą ir strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ prisidedant prie intensyvesnio tvarios praktikos, pavyzdžiui, tiksliojo ūkininkavimo, ekologinio ūkininkavimo (įskaitant poreikį didinti plotus, kuriuose ūkininkaujama ekologiškai), agroekologijos, agrarinės miškininkystės ir griežtesnių gyvūnų gerovės standartų, taikymo. Be to, Komunikate teigiama, kad taikant tokias priemones kaip ekologinės sistemos, turėtų būti atlyginama ūkininkams už geresnius veiklos rezultatus aplinkos ir klimato atžvilgiu, be kita ko, už anglies dioksido valdymą ir saugojimą dirvožemyje, alternatyvių augalų apsaugos produktų naudojimą ir geresnį maistinių medžiagų valdymą siekiant pagerinti vandens kokybę ir sumažinti išmetamųjų teršalų kiekį.
8. Strategijos „Nuo ūkio iki stalo“ tikslas – padėti kurti žiedinę ekonomiką, taip pat sumažinti maisto perdirbimo ir mažmeninės prekybos sektorių poveikį aplinkai imantis veiksmų transporto, sandėliavimo, pakavimo ir maisto atliekų srityse. Komunikate teigiama, kad strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ taip pat bus pateikta pasiūlymų, kaip pagerinti ūkininkų padėtį vertės grandinėje.
9. Remiantis prie Komunikato pridėtu pagrindinių veiksmų planu, strategija „Nuo ūkio iki stalo“ bus paskelbta 2020 m. pavasarį, o nacionalinių strateginių planų projektų nagrinėjimas atsižvelgiant į Europos žaliojo kurso užmojį ir strategiją „Nuo lauko iki stalo“ bus atliekamas 2020–2021 m.
10. Komunikate pateikiama ne tik strategija „Nuo ūkio iki stalo“, bet ir įvairūs kiti veiksmai, kurie turėtų apimti žemės ūkio sektoriui svarbius aspektus, įskaitant: Europos klimato srities teisės aktą (2020 m. kovo mėn.), nacionalinius energetikos ir klimato srities veiksmų planus (2020 m. birželio mėn.), teisės aktų dėl atliekų tvarkymo reformas įgyvendinant žiedinę ekonomiką (nuo 2020 m.), tvarių alternatyviųjų degalų vertinimą (nuo 2020 m.), 2030 m. ES biologinės įvairovės strategiją (2020 m. kovo mėn.), naują ES miškų strategiją (2020 m.), nulinės vandens, oro ir dirvožemio taršos veiksmų planą (2021 m.) ir teisingos pertvarkos mechanizmą (2020 m. sausio mėn.).
11. Be to, Komisija numato parengti ilgalaikę viziją dėl kaimo vietovių siekiant gerinti jų galimybes įgyvendinant žiedinę ekonomiką ir bioekonomiką.

12. Įgyvendinant BŽŪP nuo pradinio dėmesio vien aprūpinimui maistu ir ūkininkų pajamoms jau pereita prie platesnių tikslų, įskaitant tvarų sveiko maisto tiekimą. Žemės ūkis turi padėti siekti 2050 m. ES klimato tikslų ir turėtų būti šio proceso dalis. Tuo pačiu metu neturėtų būti pamirštas esminis Europos ūkininkų vaidmuo – užtikrinti aprūpinimą maistu. Todėl reikia laikytis subalansuoto požiūrio.
13. 2020 m. sausio 27 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje ministrų bus paprašyta apsvaistyti svarbiausius Komunikato aspektus, susijusius su žemės ūkiu, kad būtų galima parengti tolesnių veiksmų gaires. Siekdama padėti struktūrizuoti debatus pirmininkaujanti valstybė narė parengė toliau išdėstytus tris klausimus.

Klausimai ministrams

- 1) *Europos žaliajame kurse pasiūlyta svarbių politikos priemonių ir veiksmų, kuriais siekiama ne vėliau kaip 2050 m. sukurti neutralaus poveikio klimatui ES. Ar būsima BŽŪP suteikia tinkamą pagrindą šiam tikslui pasiekti?*
- 2) *Be būsimos BŽŪP priemonių, kokios kitos žemės ūkio srities priemonės galėtų būti naudojamos siekiant Europos žaliajame kurse nustatytų plataus užmojo tikslų?*
- 3) *Kurie dokumentų rinkinio aspektai, jūsų nuomone, yra ypač svarbūs, kad jie būtų toliau nagrinėjami Žemės ūkio ir žuvininkystės taryboje?*